

veya sözcükler dizisi ile belirtilip, ANL. kısaltmasıyla gösterilmiştir. Seçilen öykü metninin çoğulluğu ise anlambilimsel yöntemlerin çeşitli şekillerde yorumlanmasına olanak sağlamıştır. Anlam derinliği olan bu öykülerde, herkesin kendinden bir şeyler bulması mümkündür. Bu makalede, yaşam mücadelesi içinde, ait olmadığı bir ortamdan çıkmaya çalışan bir aydınının, içsel mücadelesi açıklanmaya çalışılmıştır. Toplum yaşamından aile yaşamına doğru perspektif bir yapıda aktarılan bu öykü çalışması, toplumsallıktan bireyselliğe uzanan bir yolculuk niteliğindedir.

GÖSTERGEBİLİMSEL YÖNTEMLE BİR MASAL ÇÖZÜMLEMESİ: "ALTIN ARABA" MASALI ÖRNEĞİ

Esra KÜLAH

Mersin Üniversitesi, Mersin / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Göstergebilimsel Çözümleme, Eyleyenler Modeli, Masal, Anlam.

ÖZET

Dil ve edebiyat alanında olduğu kadar resimden sinemaya, mimariden antropolojiye kadar birçok farklı alanda da uygulama alanı genişleyen göstergebilim, kuramsal yaklaşımlar ve dilbilimin yöntemleriyle metin çözümlerinde farklı bakış açıları ortaya koyar. Yazın eleştirisi ve metin incelemelerine işlevsel açıdan yaklaşan göstergebilim, anlamın metin içinde nasıl oluştuğu ve nasıl iletildiği ile ilgilenir. Göstergebilimsel yaklaşımla ele alınan metin çözümlerinde birtakım araçlardan yararlanır. Algırdas Julien Greimas tarafından geliştirilen Eyleyenler Modeli de bunlardan biridir. Bu çözümleme yönteminde, metindeki anlam evreninin oluşumunu ortaya koymak amacıyla aşamalı bir süreç izlenir. Bu yazıda Greimas'ın geliştirdiği Eyleyenler Modeli'nden yararlanılarak Naki Tezel'in Türk Masalları adlı eserindeki "Altın Araba" adlı masalı çözümlenmiştir. Çözümleme sürecinde öncelikle metin belirli ölçütlerle kesitlere ayrılmış; sonrasında bu kesitler söylemsel, anlatısal ve mantıksal-anlamsal düzeylerde çözümlenerek metnin derin yapısına ulaşmak amaçlanmıştır.

AN ANALYSIS OF A TALE WITH SEMIOLOGICAL METHOD: AN EXAMPLE OF A TALE “ALTIN ARABA”

Key Words: Semiological Analysis, Actantial Model, Tale, Meaning.

ABSTRACT

Semiotics, which has expanding field of application in such different areas as cinema, art, architecture and anthropology as well as language and literature, suggests different point of view for textual analysis by using theoretical approaches and methods of linguistics. Semiotics, which approach literary criticism and textual analysis as functional, deals with how meaning is formed and conveyed in the text. There are some tools for textual analysis which is examined by semiotic approach. The Actantial Model, developed by Algirdas Julien Greimas, is one of them. In this analysis method, in order to reveal the formation of universe of meaning, a gradual process is followed. In this article, the tale called “Altın Araba”, which is in the book of Naki Tezel called “Türk Masalları”, is analyzed. In the process of analysis first, the text is divided into sections with specific criteria, then it is aimed to reach the deep structure of the text by analysing these sections at the levels of discursive, narrative and logical-semantic.